

Hodnotiaca správa o súťažných inscenáciách

FEDIM 2024

Stupeň súťaže: 2.

Región/kraj: Nitriansky

Názov podujatia: Na Scénu 2024

Termín a miesto konania: 26.- 28.4. 2024

Meno a priezvisko porotcu, ktorý vyplňa hodnotenie: Zuzana Timčíková

Názov divadelného súboru: Divadlo Paradox, Nové Zámky

Názov súťažnej inscenácie: Nahí a narubi

Hodnotenie:

Inscenácia *Nahí a narubi* vznikla kolektívnou metódou tvorby všetkých účinkujúcich pod režijným vedením Mareka Luptáka. Tvorcovia prostredníctvom dekompozičných princípov vytvorili sériu skečov (krátkych výstupov), ktorými humorne a s iróniou reagujú na množstvo tém aktuálne rezonujúcich v spoločnosti. Vysmieľajú sa predovšetkým (pseudo)vážnosti diskusií, ktoré sa okolo týchto politických i spoločenských tém často rozvíjajú. Inscenácia nemá fixnú textovú predlohu, scenár v podobe akýchsi tematických hesiel je len rámcovým materiálom pre herečky a herca, ktorý s ním následne na javisku improvizujú. Napriek tomu, že jednotlivé výstupy ponúkajú otvorené interpretácie, kľúč či istú náповedu aké témy v diele hľadať tvorcovia naznačujú sériou otázok v anotácii k inscenácii. *Kto sme? Aké je naše miesto vo svete: Prečo sú na svete vojny a utrpenie? Je modrozltá vlajka na profilovej fotke na Facebooku dostatočným vyjadrením solidarity s krajinou? Chceme deti? Je zodpovedné ich mať? Prečo sme stále nešťastnejší?* Tvorcovia tak vytvorili akýsi rámec tém „o všetkom, a zároveň o ničom“. S touto vágnosťou sa však inscenácii pracuje zámerne ako s princípom, čo sa tvorcom podarilo zdôrazniť aj voľbou vhodných vyjadrovacích prostriedkov.

So slovom ako jedným z vyjadrovacích prostriedkov sa v inscenácii pracuje pomerne úsporne a jazyk je tu zámerne banalizovaný. Traja účinkujúci – dve herečky a jeden herec si vzájomne kladú stručné otázky, na ktoré však nikto neodpovedá, vedú nezmyselné a triviálne dialógy o vanilkových rožkoch či vianočnom adventom kalendári. Banálnosť jazyka ide ruka v ruku s absurdnosťou situácií, ktoré účinkujúci vytvárajú. Zaujímavá a nápaditá je aj práca s metaforou a symbolom (ich nositeľmi sú často rôzne rekvizity), ktorá je rovnako ako

celkové vyznenie výstupov, otvorená širokej škále interpretácií. Červená šatka, ktorú si herečka ležiaca na zemi s rozťahnutými nohami vyťahuje z nohavíc môže evokovať pôrod, menštruáciu, krvácanie či potrat. Napriek tomu, že inscenácia je mozaikou krátkych skečov, režisér ich nenecháva totálne osamotené ale naznačuje medzi nimi istú vzájomnú nadväznosť. Tak ako sa záverečný obraz významovo i výrazovo vracia k tomu úvodnému (resp. sa takmer opakuje), tak aj repliky vypovedané na konci jedného výstupu vzápätí otvárajú nejaký ďalší výstup. Dielo je nutné oceniť aj z hereckého hľadiska. Herci si po celý čas dokázali jednotne udržať neutrálny až ľahostajný výraz tváre a ešte viac tým podčiarkli absurdnosť jednotlivých situácií. Herectvo definuje precízna práca s mimikou a sústredenosť, čo muselo pre hercov, ktorí doposiaľ nemali skúsenosť s takýmto typom inscenácie, predstavovať aj pomerne veľkú výzvu. Veľmi statočne a úspešne sa s ňou vyrovnali. Výtvarne je dielo minimalistické. V strede scény bol umiestnený čierny paravan, ktorý účinkujúci počas predstavenia postupne posúvali bližšie k hľadisku a zároveň mal aj funkčný význam (výmena rekvizít a pod.) V kostýmovej rovine tiež dominovala čistota a minimalizmus. Herec a herečky boli oblečení v civile (obyčajné čierne tričká, košele a nohavice).

Tvorcom za inscenáciu *Nahí a narubi* sme udelili tretie miesto s návrhom na postup, pretože ide o výrazné a vtipom vypointované gesto mladej generácie voči spoločenským otázkam i postojom, ktoré sformulovali s nadhľadom a s iróniou.

V Bratislave

dňa 9.5.2024